

Nzerkesztési iroda

Sepsi Szentgyörgyön
a ref. kollegium épületé-
ben, hová
a lap szellemi részét illet
közlemények küldendők.

Kiadó hivatal:

POLLÁK MÓR
könyvnyomdája és könyv-
kereskedése,
hová a hirdetések és
előfizetési penek
bémintesen intézendők.

N E M E R E.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A „Háromszéki háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK
Helyben házhoz hordva, vagy
váltókra postán külvé.

Egész évre . . . 6 fit — kr.
Fél évre . . . 3 fit — kr.
Negyedévre . . . 1 fit 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábsos petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.

Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyiltér sora 15 kr.

Kelet-Rumélia.

Már csakis kevés idő van hátra s elmondhatjuk nemsokára — írja a „Honc” — hogy a berlini szerződés teljesen életbelépett s minden pontjában végre van hajva, Különösen a mi Kelet-Ruméliát illeti, melyben beláthatatlan végű bonyodalmak és zavarok kezdtek lábra kapni, melyek a keleti kérdést újra napi rendre tűzni fenyegetőztek, szép haladást tett a berlini szerződés végrehajtásának ügye.

Mint a táviró jelenti, a szultán jóváhagyta a nemzetközi bizottság által Kelet-Rumélia számára kidolgozott statutumot; a kormányzóvá kinevezett Aleko pasa, kinek ez állásra történt kinevezetéséhez a hatalmak is már beleegyezéseket adták, jövő szombaton foglalja el állását a tartományi székvárosban, Philippopolban; a szultán kinevezte már a ruméliai milícia és csendőrség főnökét is Vitalis ezredes személyében. Stolyppin tábornok kivonul Philippopolból s a muszka tisztviselőket benszüllöttekkel helyettesíti, hogy mire Aleko pasa megérkezik a tartományba, ne találjon a közigazgatás különböző pontjain muszka elemeket; a muszka csapatok serényen folytatják útjukat Oroszországra s Kelet-Rumélia bolgárai a cár ukáza és proklamációja, meg magának Dondukooff hgnek önmagát demenzáló azon újabb nyilatkozata által, hogy „a cár most békét akar, teljesen meg vannak puhítva s mert jobbat nem tehetnek, hagyják megvirradni az új aerát. Tehát nyomról-nyomra mindenütt és mindegyre hátrál Európa keletén az, a mi muszka és tért enged annak, a mi európai határozati és nemzetközi megállapodás

Mind az, a mi most Kelet-Ruméliában készül, rövid szavakkal annyit jelent, hogy most kerül vissza Kelet-Rumélia a szultán fenntartása alá, bár az előbbihez képest változott formájú viszonyban, de lényegileg mégis oda vissza kerül.

Ez egyik legnagyobb vívmánya a berlini szerződésnek. Volt idő, mikor, látva a muszka intrigákat, izgatásokat s a kitört lázadásokat, kételkedtünk a berlini szerződés ide vonatkozó határozatainak keresztülvételében, de most már Andrassy gr. erőfeszítései és erélye folytán elmondhatjuk, hogy ebben is győzött a berlini szerződés a muszka velleitások fölött. Még pedig fényesen.

Beaconsfield lord szava:ra nálunk bizonyára mindenki pártkülönbség nélkül nagy súlyt fektet, elannyira, hogy pl. a magyar ellenzék ha kormányunk, vagy Andrassy gr. mondaná ugyan azt, mit az angol kormányelnök mond, nem venné úgy figyelembe.

Tehát hallgassa meg, mit mondott Beaconsfield lord az angol felsőházban tartott beszédében Kelet-Ruméliáról: „A berlini szerződés által a szultán katonai és politikai tekintélye megszilárdított Kelet-Ruméliában; nem csak joga van a Balkán-hegyláncot megtartani s a Fekete tengernek egy nevezetes kikötőjét megszállni, de bár Ruméliának autonómiaja lesz az összes politikai és katonai hatóság biztosítva lett a szultán számára az által, hogy a katonai tiszteket s a rendőrség tisztjeit a szultán nevezte ki s azok neki fogadnak hűséget.”

„Nem magyar kormány s nem Andrassy gr. tünteti fel így a berlini szerződés ide vágó határozatait, hanem az angol kormányelnök s gytán más színben fogják látni ellenzéki lapjaink a berlini szerződés által alkotott új helyzetet mint nézték eddig.

Miután itt hivatkozáink Beaconsfield beszédére nem tehetjük, hogy egyuttal ne reflek-

táljunk egyik habarék lap azon neki vadult vádjaira, hogy Andrassy gróf concessiót tett a muszkanak, mert beleegyezett abba, hogy az orosz csapatok Kelet-Ruméliából aug. 3-ikáig vonuljanak ki, holott pedig a habarék lap okostalan okoskodása szerint már május 3-án véget kellett volna érni az orosz okkupációnak. Ime mit mondott erre nézve a felsőházban tartott szónoklatában Beaconsfield lord, ki tán elég autentikus tekintély lesz a habarék lap előtt:

„Én a berlini szerződés 22. cikkelyét épen abban az értelemben magyarázom, mint az orosz kormány s én és nemes barátom, Salisbury lord, kik részt vettünk eme tárgyalásokban, soha sem tértünk el nézetünkben egymástól, kivéve ezt az egyetlen pontot.

Miután az okkupációra nézve 9 hónap engedtetett, én ezt úgy fogtam fel, hogy a kivonulásnak a 9 hó végén kell kezdődnie. Ha az lett volna cél, hogy a kivonulás a 9 hónap letelte előtt vegye kezdetét, akkor az okkupáció időtartama aránylag megszorított volna. A mint most a dolgok állanak, a kivonulás május 3-án kellett hogy kezdetét vegye.”

És hogy csakugyan május 3-án vette kezdetét az orosz csapatok kivonulása, hogy lehetővé tétetett még most Aleko pasának kinevezetése és állásának elfoglalása: ebben az érdem oroszlánrésze bizonyosan Andrassy grófnak illeti meg. Hanem hát a habarék lap elég gonosz vagy buta az hirdetni még, hogy Andrassy concessiót tett Oroszországnak az okkupáció időtartama tekintetében; az az Andrassy ki a berlini szerződés idevonatkozó cikkének magyarázatában sokkal szigorubb volt és sokkal tovább ment mint maga az ellenzékünké is, különben méltán oly nagy tekintélynek örvendő angol kormányelnök

Élég az hozzá, hogy most már a dolgok új rendje meghonosul Kelet-Ruméliában is; még csak pár hét s az egész európai kelet magára fogja ölteni azt az alakot, melyet nem Oroszország, hanem nyugoti Európa akart és állapított meg.

* Tisza Kálmán miniszterelnök, Péchy közlekedési és br. Kemény kereskedelmi miniszterek a zágrábi és bródi kereskedelmi kamaráknak több tagból álló küldöttségét 21-én fogadták, mely a bródi vaspálya-hídépítkezés tárgyában jelent meg. A küldöttség egy emlékiratot nyújtott át, melyben panaszolják, hogy Horvátország kereskedelmi ügyei elhanyagoltatnak és hogy a bródi Száva híd alacsony volta miatt a közlekedés teljesen fennakadt.

A miniszterek kijelentették, hogy ők tudomást nyerve az ügyről, már korábban fontosságához mérten megfelelően méltatták e kérdést, s nem fogják elmulasztani beható vizsgálat után a kellő lépéseket megtenni. A küldöttség innen Bécsbe megy, hogy a közös hadügyminiszternél, s végül ő Felsőháznál is kihallgatást nyerjen.

A képviselőházi véderő bizottság máj. 19-én tartott ülésében tárgyalás alá vette a sorkatonaságnak, tengerésznek és honvédségnek beszámolójából keletkező teher arányosabb felosztása céljából a megyék által kivethető pótdárról szóló tvjavaslatot. A bizottság rövid eszmecseré után a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta és a részleteiben tett némi módosítások után azt teljesen befejezte. Márkus István előadó a jelentés elkészítésével megbízván, az ülés, melyen a kormány részéről Tisza Kálmán miniszterelnök és Szende Béla honv. miniszter voltak jelen, esti 8 órakor véget ért.

A dunai hajózás és a berlini béke. Az osztrák és magyar kormányok közt a magyar miniszterek legközelebbi bécsi időzése alkalmával tanács-

kozások fognak tartatni az iránt, minő utasítások adassanak a monarchia képviselőinek a Duna bizottságban. Az 1865. nov. 2-ki hajózási szerződés (Actepublic relativ à la navigation des embourcours et de Danube) revidálásáról van szó. A folyam-rendőrséget ugyanis írja a „N. Fr. Presse,“ — a tengertől egészen Galacig az európai bizottság veszi át, mely az egészségügyi felügyeletet is gyakorolja. Ez utóbbinak költségeit ez ideig Törökország viselte. Minthogy azonban Törökország nem határos többé a Dunával az a kérdés merült fel, hogy a költségeket miképp fogják fedezni. A galactól a vaskapuig való hajózáásra azonkívül külön hajózási szabályrendeletrel és folyam-rendőrségről kell gondoskodni. A berlini szerződés 55. cikke ugyanis a következőket mondja: „Galactól a vaskapuig terjedő vonalon való hajózáásra, a folyam-rendőrségre és a felügyeletre vonatkozó rendszabályok a parti államok képviselőiből álló európai bizottság által fognak kidolgoztatni és összehangoztatni azon szabályokkal, melyek a Galaccon alól terjedő vonalon érvényesek.” E határozat szerint az európai bizottság kidolgozhatja ugyan a szabályokat, de a hajózáásra való főfelügyeletet nem gyakorolhatja. Ez nem is volna kívánatos, hanem igenis az — jegyzi meg a nevezett lap — hogy Ausztria-Magyarország, a szomszédos államok közreműködésével gyakorolja a felügyeletet. Ugyis a mi monarchiánk uralkodik nagy kereskedelmi hajórajával a Dunán és viseli majd a Vaskapu szabályozásának költségeit. Egy Rucsubban székelő külön bizottságot kellene alakítani, mely a vaskapu-galaci vonalon a felügyeletet gyakorolná. E bizottságban Ausztria-Magyarország elnökölné és részére szavazattöbbség volna biztosítandó. Ezen Duna bizottság esetleg azáltal lenne összekötésben az európai bizottsággal, hogy Ausztria-Magyarország képviselője az európai bizottságban, egy szerszmind a külön Duna-bizottságnak is tagja volna. Ausztria-Magyarországnak épen a Duna ezen részén vannak fontos érdekei s csak természetes volna, hogy azoknak megővására maga gondoskodnék.

Konstantinápolyból jelentik május 20-áról. A szultán már három nap óta vonakodik elfogadni Kheireddin nagyvezírt és Karatheody basa belügyminisztert. Határozottan állítják, hogy a szultán maga mindent elkövet egy ó-török miniszterium alakítása érdekében, mely esetben az orosz befolyás biztosítva volna.

A balkán-szorosok ruméliai lejtőiről az oroszok már majdnem teljesen elvonultak. — A kelet-ruméliai miliciát Aleko basa, hirtelenként, föléleszti a szultán iránti hűségére.

Az albán megzomlórról érkező hírek szerint a prizrendi liga két zászlót és 6000. db. hátultöltő puskát küldött az epirusi albánoknak, hogy a görögök elleni harcra készen legyenek.

A kelet-ruméliai kormányzat átadására kitűzött nap — mint annyi más határnap — elmulat anélkül, hogy az átadás megtörtént volna. Konstantinápolyi táviratok ma újabban erősítetik ugyan hogy Aleko basa már a legközelebbi napokban elindul Philippopoliszba, s az a hír, mintha nem ő maga venné át a kormányt, hanem előbb egy titkár megkísérlené „a tér egyengetést”, alaptalan. Mi okozza mégis a késedelmet, arról semmi tudósítás sem érkezik, s a késedelem annál feltűnőbb mert a kompromisszum, mely London és Szentpétervár közt legutóbb létre jött, s melyet a lapokban már előbb közölt jegyzék váltás ismertetett, legalább egyelőre azt helyezte kiállításba, hogy Oroszország nem fog nehézségeket támasztani. Hogy egyébiránt az orosz politika ma is a régi nyomokon halad, kitűnik a „Times” egy tudósításából, mely szerint Stolyppin tbk, ki Aleko basával Kelet-Rumélia kormányzatának átadására iránt értekezett maga is beismerte, hogy a legnagyobb nehézséget a bolgár milícia fogja támasztani; Stolyppin tbk beismerte, hogy ő fejezverezte fel a bolgárságot, — de csak azért, ugymond, hogy nagyobb bajokat elhárítson, mert most az oroszok így szolhatnak a bolgárokhöz: „Európa kényeszerített, hogy egyelőre elválasszunk titeket a bolgár fejedelemségtől, de biztosítottunk számotokra oly helyzetet, hogy ha egyesülni akartok testvéreitekkel, megtehettitek majd minden vérontás nélkül: addig is képessékké tettünk, hogy megvédjétek jogaitokat.” — Az ily nyilatkozatok vajmi kevésbé egyeznek ama loyális biztosításokkal, melyeket lord Dufferin alig néhány nappal ezelőtt